

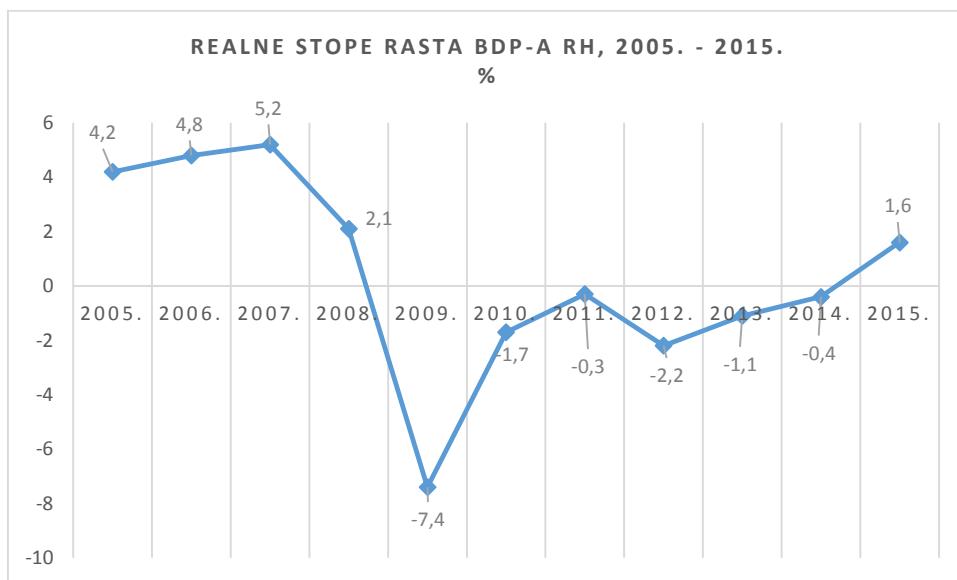
GOSPODARSKO PODRUČJE KOMORE ZAGREB: BDP, ZAPOSLENOST, PROIZVODNOST, RADNA SNAGA

Izrada, 29. veljače 2016.

1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD

Polazeći od teze da je bruto domaći proizvod reprezentativan pokazatelj nekog gospodarstva, kako nacionalnog, tako i područnog, u nastavku ove analize pokušat ćemo predočiti određene aspekte makroekonomskih kretanja na gospodarskom području Komore Zagreb (Grad Zagreb i Zagrebačka županija) u odnosu na Hrvatsku, s naglaskom na realiziranom BDP-u, obzirom da se radi o veličinama koje su u regionalnom pogledu dominantne i bitno utječu na kretanja u hrvatskom gospodarstvu. Grad Zagreb i Zagrebačka županija koje zajedno čine šire metropsko područje s više od milijun stanovnika predstavljaju regiju u kojoj se ostvaruje 38,8% hrvatskoga BDP-a i svojevrstan su motor hrvatskoga gospodarstva s bitnim utjecajem na njegov rast i razvoj.

Bruto domaći proizvod republike Hrvatske u razdoblju od 2000. do 2008. godine rastao je po prosječnoj stopi od 4,3%, no 2009. godine, kao posljedica globalne finansijske i gospodarske krize koja je u Hrvatskoj potencirana i strukturnim problemima nacionalnoga gospodarstva, BDP pada za -7,4%, a do oporavka ne dolazi ni u godinama koje su uslijedile, iako je taj pad ublažen, od -1,7% u 2010., na -0,4% u 2014. Prva godina zabilježenog oporavka hrvatskoga gospodarstva bila je 2015. kad je ostvaren realan rast BDP-a od 1,6% u odnosu na godinu prije.

BDP RH, 2000. – 2014. (tekuće cijene), prema ESA 2010.

Godina	BDP u mil. HRK	BDP u mil. EUR	BDP p.c. u HRK	BDP p.c. u EUR	Broj stanovnika RH, u tis.
2000.	180 241	23 611	40 721	5 334	4 426
2001.	194 271	20 003	45 175	6 047	4 300
2002.	211 579	28 565	49 142	6 635	4 305
2003.	232 383	30 721	53 973	7 135	4 306
2004.	250 873	33 469	58 230	7 769	4 308
2005.	270 191	36 512	62 665	8 468	4 312
2006.	294 437	40 208	68 267	9 322	4 313
2007.	322 310	43 935	74 734	10 187	4 313
2008.	347 685	48 135	80 653	11 166	4 311
2009.	330 966	45 093	76 856	10 471	4 306
2010.	328 041	45 022	76 353	10 479	4 296
2011.	332 587	44 737	77 654	10 446	4 283
2012.	330 456	43 959	77 407	10 297	4 269
2013.	329 571	43 516	77 437	10 225	4 256
2014.	328 431	43 045	77 169	11 114	4 256

Izvor: DZS

Implicitni deflator BDP-a

2000.	104,4
2001.	104,2
2002.	103,5
2003.	104,0
2004.	103,7
2005.	103,4
2006.	104,0
2007.	104,1
2008.	105,7
2009.	102,8
2010.	100,8
2011.	101,7
2012.	101,6
2013.	100,8
2014.	100,0

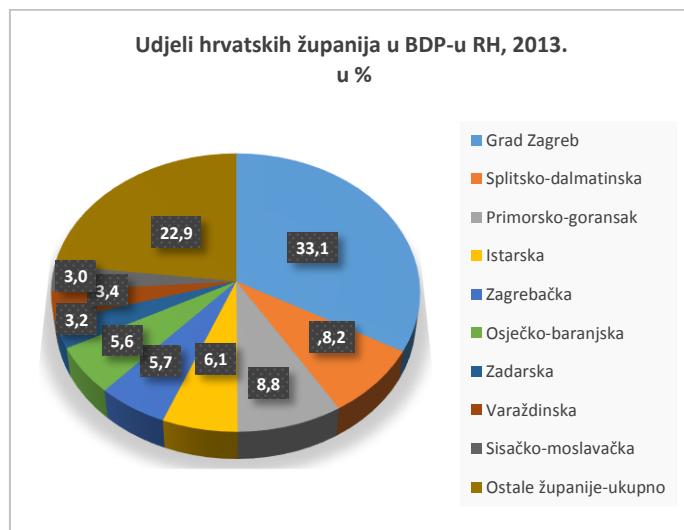
Izvor: DZS

Prema zadnjim podacima DZS-a o bruto domaćem proizvodu za NKPJS¹ – 2. razinu i županije, a odnose se na 2013. godinu, udjel Grada Zagreba u hrvatskom BDP-u iznosio je 33,1%, a Zagrebačke županije 5,7%. Inače, NKPJS 2012' podrazumijeva dvije statističke regije u Hrvatskoj - Kontinentalnu (14 županija) na koju otpada 66,1 posto hrvatskoga BDP-a, te Jadransku (7 županija) s udjelom od 31,9 posto u hrvatskom BDP-u. Regionalni izračun BDP-a za 2013. godinu, promatrano s razine županija, pokazuje da se u devet županija ostvaruje se 77,1 posto hrvatskoga BDP-a, dok je zajednički udjel ostalih 12 županija 22,9%. Trećina hrvatskoga BDP-a (33,1%) stvorena je na području Grada Zagreba, a slijede sa znatno manjim udjelima Primorsko-goranska županija (8,8%), Splitsko-

¹ NKPJS 2012' - Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku – 2. razina i županije

dalmatinska (8,2%), Istarska (6,1%), Zagrebačka (5,7%), Osječko-baranjska (5,6%), Varaždinska (3,4%), Zadarska (3,2%) i Sisačko-moslavačka (3,0%), dok ostale županije imaju udjele manje od tri posto, što potvrđuje tezu o neravnomjernom regionalnom razvoju Hrvatske. **Inače, regionalni BDP je pokazatelj proizvodnje regije i stoga se može koristiti za mjerjenje i uspoređivanje stupnja gospodarske aktivnosti različitih regija.** Regionalni računi su podsustav nacionalnih računa u kojima su predmeti razmatranja Republika Hrvatska, jedinice prema NKPJS-u 2012. – 2. razina i županije. Primijenjeni su isti koncepti kao i u nacionalnim računima. No, valja istaknuti da regionalni BDP nije mjerilo regionalnog blagostanja ili regionalnog dohotka.

Udjeli GZ i ZŽ u BDP-u RH, 2000. - 2013., u%		
Godina	Grad Zagreb	Zagrebačka županija
2000.	29,4	5,5
2001.	30,3	5,0
2002.	29,8	5,6
2003.	30,5	5,5
2004.	31,0	5,5
2005.	31,8	5,7
2006.	32,0	5,4
2007.	31,7	5,6
2008.	31,6	5,6
2009.	32,0	5,8
2010.	33,6	5,5
2011.	33,4	5,6
2012.	33,4	5,6
2013.	33,1	5,7

U nastavku analize dat je tabelarni prikaz ostvarenja bruto domaćeg proizvoda Grada Zagreba i Zagrebačke županije, odnosno gospodarskog područja Komore Zagreb, u razdoblju od 2000. do 2013. godine, te istodobno ostvarenje bruto domaćeg proizvoda po stanovniku tih teritorijalnih jedinica, prema europskom sustavu ESA 2010.²

² ESA 2010 - Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa. Odnosi se na harmoniziranu metodologiju koja se obvezno primjenjuje u proizvodnji podataka o nacionalnim računima u Europskoj uniji. Implementacija metodologije ESA 2010 obvezna je za sve zemlje članice EU-a od rujna 2014.

U 2013. godini BDP Grada Zagreba, iskazan u tržišnim cijenama, iznosio je 109,2 milijarde kuna. BDP po stanovniku Grada Zagreba bio je 137.321 kuna ili 77,3 posto iznad hrvatskoga prosjeka, a na regionalnoj razini iznadprosječni BDP po stanovniku ostvaruju još jedino Istarska i Primorsko-goranska županija (24,3% odnosno 26,4% iznad prosjeka).

*BDP Grada Zagreba 2000. – 2013. prema ESA 2010'
/tržišne cijene/*

Godina	BDP, u mil. HRK	Verižni indeks	BDP mil. EUR	BDP p.c. u HRK	BDP p.c. u EUR	Stanovništvo, u tis.	Odnos BDP p.c. prema RH=100
2000.	52.965	-	6.938	68.144	8.927	777	167,4
2001.	58.772	110,9	7.867	76.149	10.193	772	168,6
2002.	63.150	107,5	8.526	81.730	11.034	773	166,3
2003.	70.925	112,3	9.376	91.773	12.135	773	170,1
2004.	77.795	109,7	10.339	99.988	13.339	775	171,7
2005.	86.020	110,6	11.624	110.726	14.963	777	176,7
2006.	94.131	109,4	12.854	120.934	16.515	778	177,1
2007.	101.998	108,4	13.904	130.628	17.806	781	174,8
2008.	110.042	107,9	15.373	141.756	19.625	783	175,8
2009.	105.965	96,3	14.438	134.818	18.369	786	175,4
2010.	110.378	104,2	15.149	139.976	19.211	789	183,3
2011.	111.165	100,7	14.953	140.579	18.910	791	181,0
2012.	110.320	99,2	14.675	139.119	18.506	793	179,7
2013.	109.236	99,0	14.423	137.321	18.132	795	177,3

Izvor: DZS, 2016.

Bruto domaći proizvod ostvaren na području Zagrebačke županije u 2013. godini iznosio je 18,8 milijardi kuna. U Zagrebačkoj županiji BDP po stanovniku bio je 58.930 kuna, što je 23,9% manje od hrvatskoga prosjeka.

*BDP Zagrebačke županije 2000. – 2013. prema ESA 2010'
/tržišne cijene/*

Godina	BDP, u mil. HRK	Verižni indeks	BDP mil. EUR	BDP p.c. u HRK	BDP p.c. u EUR	Stanovništvo, u tis.	Odnos BDP p.c. prema RH=100
2000.	9.978	-	1.307	32.494	4.257	307	79,8
2001.	9.718	92,0	1.301	32.729	4.381	297	72,4
2002.	11.878	122,2	1.604	39.605	5.347	300	80,6
2003.	12.668	106,7	1.675	41.833	5.530	303	77,5
2004.	13.875	109,5	1.851	45.412	6.058	306	78,0
2005.	15.506	111,8	2.095	50.354	6.804	308	80,3
2006.	15.958	102,9	2.179	51.431	7.023	310	75,3
2007.	18.083	113,3	2.465	57.890	7.891	312	77,4
2008.	19.458	107,6	2.694	61.927	8.573	314	76,8
2009.	19.144	98,4	2.608	60.618	8.259	316	78,9
2010.	17.912	93,6	2.458	56.503	7.755	317	74,0
2011.	18.668	104,2	2.511	58.731	7.900	318	75,6
2012.	18.652	99,9	2.481	58.567	7.791	318	75,7
2013.	18.780	100,7	2.480	58.930	7.781	319	76,1

Izvor: DZS, 2016.

2. STRUKTURA BDV-a GOSPODARSKOG PODRUČJA KOMORE ZAGREB

Dostignuti stupanj gospodarskoga razvijanja/županije pokazuje granska struktura bruto domaćeg proizvoda toga područja, uz mogućnost sagledavanja pravaca daljnog razvoja pojedinih djelatnosti. Na gospodarskom području Komore Zagreb, uz obuhvat Grada Zagreba i Zagrebačke županije, unatrag trinaest godina dogodile su se značajne strukturne promjene, kako na razini područnih gospodarstava, tako i u odnosu na ostatak Hrvatske. Primjerice, 2000. godine industrija Grada Zagreba i Zagrebačke županije ostvarivala je 37,8% bruto domaće vrijednosti hrvatske industrije, a 2013. taj udjel je bio 31,0%. Što se, pak, tiče samo prerađivačke industrije toga područja, njezin je udjel u ostvarenom BDV-u hrvatske prerađivačke industrije s 39,7% u 2000., pao na 33,4% u 2013. godini, poglavito uslijed tercijarizacije gospodarstva Grada Zagreba. Istodobno, udjel klasičnih uslužnih djelatnosti gospodarskoga područja Komore Zagreb (trgovina, prijevoz, turističke usluge) po ostvarenom BDV-u u istom tom sektoru na razini Hrvatske, s 39,5% u 2000. povećan je na 41,8% u 2013., a finansijskih usluga s 36,5% u 2000., na 63,8% u 2013., uz dominantnu ulogu Grada Zagreba u toj djelatnosti.

Udjeli Grada Zagreba i Zagrebačke županije u BDV-u RH prema NKD 2007', 2000. - 2013.

u%

NKD 2007'	Grad Zagreb		Zagrebačka županija	
	2000.	2013.	2000.	2013.
A	1,6	1,7	9,2	6,5
B, C, D, E	31,3	23,2	6,5	8,4
od toga C	32,1	24,1	7,6	9,3
F	24,2	19,9	6,4	7,3
G,H,I	33,3	34,3	6,2	7,5
J	41,3	65,6	1,3	2,0
K	31,9	62,7	4,6	1,1
L	18,0	20,2	7,0	5,9
M,N	33,0	55,5	5,5	2,5
O, P, Q,	32,8	32,2	2,9	3,8
R, S, T,U	45,6	39,9	3,1	3,1

Izvor: DZS

Područja djelatnosti prema NKD 2007': A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; B – Rudarstvo i vađenje; C – Prerađivačka industrija; D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija; E – Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša; F – Građevinarstvo; G – Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala; H – Prijevoz i skladištenje; I – Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane; J – Informacije i komunikacije; K – Finansijska djelatnost i djelatnost osiguranja; L – Poslovanje nekretninama; M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti; N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti; O – Javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje; P – Obrazovanje; Q – Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi; R – Umjetnost, zabava i rekreacija; S – Ostale uslužne djelatnosti; T – Djelatnost kućanstava kao poslodavaca, djelatnost kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljuju različite usluge za vlastite potrebe

Kakve su se strukturne promjene događale tijekom promatranog razdoblja od trinaest godina u područnim gospodarstvima Grada Zagreba i Zagrebačke županije, predviđeno je u nastavku ove analize, uz pojedinačnu obradu strukture BDV-a tih dviju županija.

2.1. Grad Zagreb

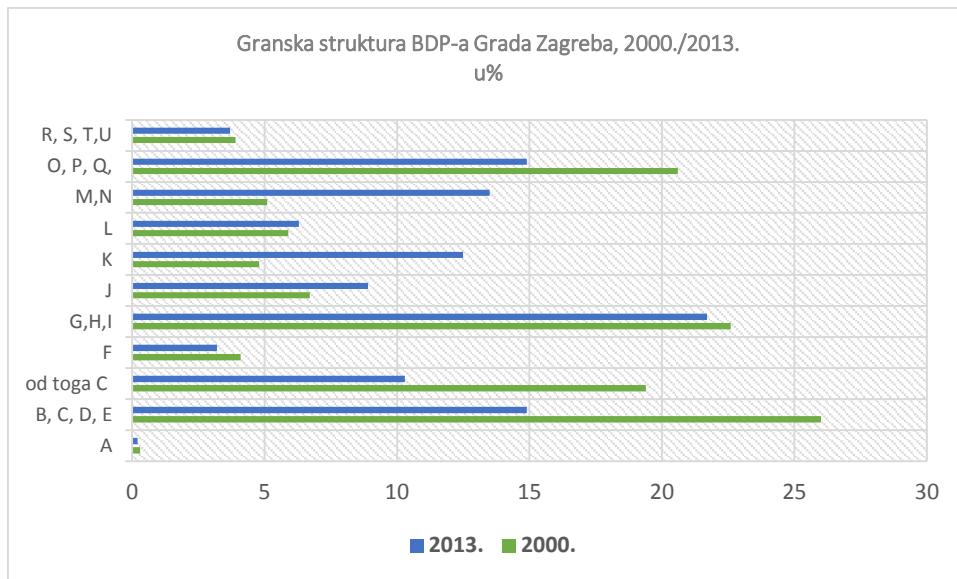
U ukupnoj hrvatskoj bruto domaćoj vrijednosti udjel Grada Zagreba je s 29,4% u 2000., povećan na 33,1% u 2013. godini. Kroz to razdoblje struktura bruto domaće vrijednosti doživjela je zamjetne promjene. Udjel industrije u strukturi BDV-a Grada Zagreba je, primjerice, s 26% udjela u 2000., pao na 14,9% u 2013., pri čemu se taj pad kontinuirano odvija, pa je prije krize u 2008. godini industrija u BDV-u Grada Zagreba sudjelovala sa 16,9%, a u 2009., kao prvoj godini krize, s 15,7%. Udjel prerađivačke industrije u BDV-u Grada Zagreba s 19,4% u 2000., pao je na 10,3% u 2013. Najveći rast udjela u BDV-u dogodio se kroz tih trinaest godina na području stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti te administrativnih i uslužnih djelatnosti, i to s 5,1% na 13,5% u 2013., kao i u dijelu finansijskih djelatnosti gdje je taj udjel s 4,8% povećan na 12,5%, što govori i o razvojnim smjernicama Grada Zagreba kao finansijskog središta Republike Hrvatske. Granska struktura gospodarstva Grada Zagreba ukazuje da se unatrag 13 godina odvijao proces tercijarizacije na uštrb industrijalizacije. Upravo stoga, često se ističe da bi se daljnji razvoj Grada Zagreba trebao temeljiti na optimalnom odnosu između proizvodnog i uslužnog sektora, proizvodnoj orientaciji zasnovanoj na kombinaciji tehnološki složenijih proizvodnji s većom dodanom vrijednosti, odnosno na konkurentnim proizvodima, s jedne strane, a s druge, na djelatnostima potrošnjog sektora i javnim uslugama u širem smislu.

Struktura bruto dodane vrijednosti Grada Zagreba, prema ESA 2010¹

NKD 2007 ²	2000.		2008.		2013.	
	Struktura BDV-a GZ,%	Udjel GZ u BDV-u RH	Struktura BDV-a GZ,%	Udjel GZ u BDV-u RH	Struktura BDV-a GZ,%	Udjel GZ u BDV-u RH
A	0,3	1,6	0,3	1,6	0,2	1,7
B, C, D, E	26,0	31,3	16,7	27,4	14,9	23,2
od toga C	19,4	32,1	13,2	28,0	10,3	24,1
F	4,1	24,2	5,9	22,2	3,2	19,9
G,H,I	22,6	33,3	21,9	32,1	21,7	34,3
J	6,7	41,3	8,0	52,3	8,9	65,6
K	4,8	31,9	11,2	57,1	12,5	62,7
L	5,9	18,0	4,7	16,7	6,3	20,2
M,N	5,1	33,0	13,3	50,8	13,5	55,5
O, P, Q,	20,6	32,8	14,0	32,2	14,9	32,2
R, S, T,U	3,9	45,6	4,0	44,8	3,7	39,9

Izvor: DZS, 2016.

Područja djelatnosti prema NKD 2007³: A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; B – Rudarstvo i vađenje; C – Prerađivačka industrija; D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija; E – Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša; F – Građevinarstvo; G – Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala; H – Prijevoz i skladištenje; I – Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane; J – Informacije i komunikacije; K – Finansijska djelatnost i djelatnost osiguranja; L – Poslovanje nekretninama; M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti; N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti; O – Javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje; P – Obrazovanje; Q – Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi; R – Umjetnost, zabava i rekreacija; S – Ostale uslužne djelatnosti; T – Djelatnost kućanstava kao poslodavaca, djelatnost kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljuju različite usluge za vlastite potrebe

2.2. Zagrebačka županija

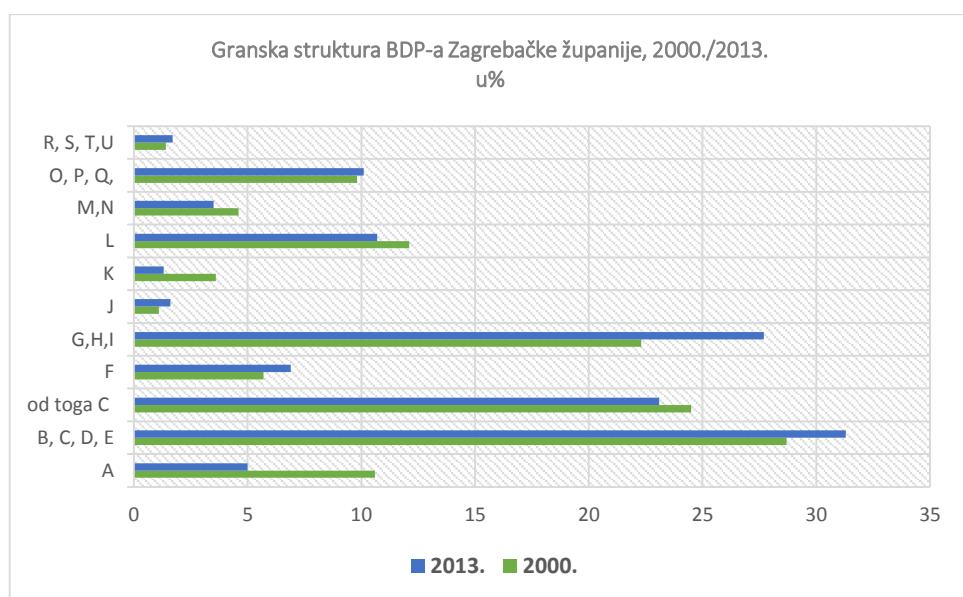
Udjel Zagrebačke županije u ukupnoj bruto domaćoj vrijednosti Republike Hrvatske iznosio je 2000. godine 5,5%, a 2013. 5,7%. U međuvremenu, dogodile su se i promjene u granskoj strukturi BDV-a te županije. Udjel industrijskih djelatnosti u BDV-u Zagrebačke županije s 28,7% u 2000. godini, povećan je na 31,3% u 2013, no udjel prerađivačke industrije je pao s 24,5% na 23,1%. Istodobno set klasičnih tercijarnih djelatnosti (trgovina, prijevoz, turističke usluge) bilježi povećanje udjela u BDV-u Županije i to s 22,3% u 2000. godini, na 27,7% u 2013. Najveći pad dogodio se u djelatnosti poljoprivrede i šumarstva čiji je udjel u BDV-u Županije 2000. godine iznosio 10,6%, a 2013. pao je na 5,0%. Gleda li se Zagrebačka županija kao cjelina, njezin razvoj unatrag promatranih 13 godina obilježen je jačanjem tercijarnog sektora, poglavito klasičnih uslužnih djelatnosti, a slabljenjem prerađivačke industrije i poljoprivrede, iako je upravo zbog veće otpornosti proizvodnog industrijskog sektora lakše dočekan krizni udar 2009., kad je prerađivačka industrija u BDV- Županije ostvarivala stabilnih 19,5% udjela, a trgovina sa setom uslužnih djelatnosti zabilježila pad na 25% udjela.

NKD 2007'	Struktura bruto dodane vrijednosti Zagrebačke županije, prema ESA 2010'					
	2000.		2008.		2013.	
	Struktura BDV-a ZZ, %	Udjel ZZ u BDV-u RH	Struktura BDV-a ZZ, %	Udjel ZZ u BDV-u RH	Struktura BDV-a ZZ, %	Udjel ZZ u BDV-u RH
A	10,6	9,2	6,1	6,9	5,0	6,5
B, C, D, E	28,7	6,5	24,9	7,2	31,3	8,4
od toga C	24,5	7,6	19,5	7,3	23,1	9,3
F	5,7	6,4	10,8	7,2	6,9	7,3
G,H,I	22,3	6,2	27,7	7,1	27,7	7,5
J	1,1	1,3	2,4	2,8	1,6	2,0

K	3,6	4,6	1,8	1,6	1,3	1,1
L	12,1	7,0	9,6	5,9	10,7	5,9
M,N	4,6	5,5	5,7	3,8	3,5	2,5
O, P, Q,	9,8	2,9	9,4	3,8	10,1	3,8
R, S, T,U	1,4	3,1	1,6	3,2	1,7	312

Izvor: DZS, 2016.

Područja djelatnosti prema NKD 2007: A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; B – Rudarstvo i vađenje; C – Prerađivačka industrija; D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija; E – Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša; F – Građevinarstvo; G – Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala; H – Prijevoz i skladištenje; I – Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane; J – Informacije i komunikacije; K – Finansijska djelatnost i djelatnost osiguranja; L – Poslovanje nekretninama; M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti; N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti; O – Javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje; P – Obrazovanje; Q – Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi; R – Umjetnost, zabava i rekreacija; S – Ostale uslužne djelatnosti; T - Djelatnost kućanstava kao poslodavaca, djelatnost kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljuju različite usluge za vlastite potrebe

3. RAST BDV-a GOSPODARSTVA GRADA ZAGREBA I ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Bruto dodana vrijednost Grada Zagreba zabilježila je u razdoblju 2000./2013. najveću prosječnu stopu rasta od 15% u finansijskim i djelnostima osiguranja, dok je najmanja stopa rasta zabilježena u industrijskim djelnostima 1,67%, a u prerađivačkoj industriji 1,39%. Suvremene uslužne djelatnosti, poput stručnih, znanstvenih i tehničkih te administrativnih i ostalih, također rastu s visom prosječnom stopom od 14,7%, a djelatnost informacija i komunikacija po prosječnoj stopi od 9,15%. U Zagrebačkoj županiji prosječna stopa rasta industrije u razdoblju 2000./2012. bila je 6,16%, a prerađivačke industrije 4,82%. Klasične tercijarne djelatnosti rasle su po stopi od 7,41%, a

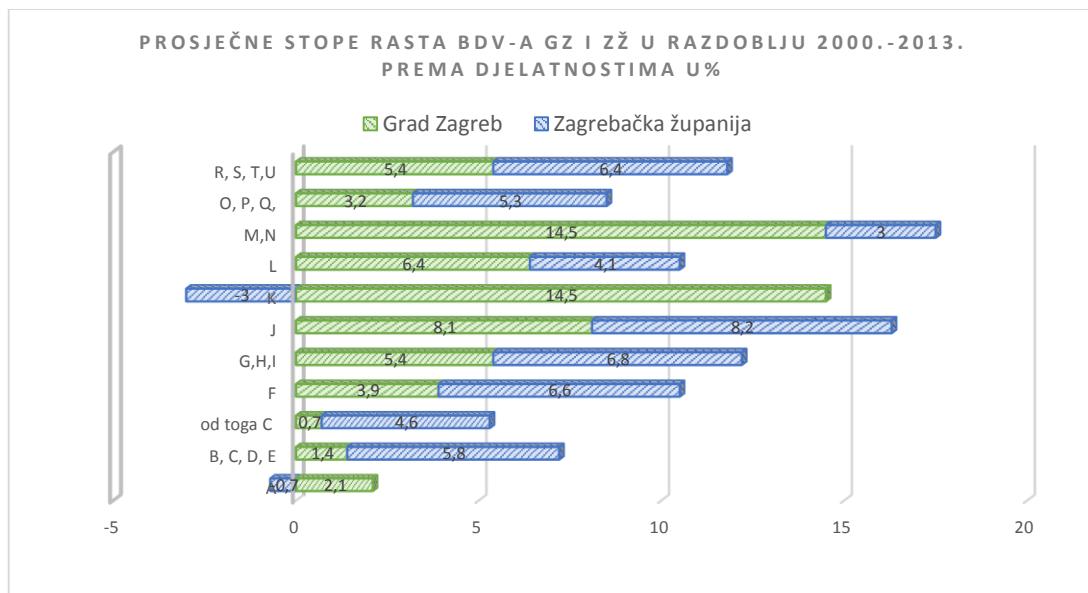
građevinarstvo 7,07%. Zapažena je i prosječna stopa rasta od 8,99% u djelatnosti informacija i komunikacija, no u obzir treba u tom slučaju uzeti nisku bazu u polaznoj 2000. godini.

Rast BDV-a RH, Grada Zagreba i Zagrebačke županije prema djelatnostima NKD 2007', 2000. – 2013.

NKD 2007'	Republika Hrvatska	Grad Zagreb	Zagrebačka županija			
	Indeks 2013./2000.	Stopa rasta 2000 -2013.	Indeks 2013./2000.	Stopa rasta 2000. -2013.	Indeks 2013./2000.	Stopa rasta 2000. -2013.
A	127,0	1,9	132,7	2,1	90,8	-0,7
B, C, D, E	161,4	3,7	119,8	1,4	207,8	5,8
od toga C	147,1	3,0	110,6	0,7	179,9	4,6
F	200,3	5,4	164,8	3,9	231,4	6,6
G,H,I	194,5	5,2	200,3	5,4	236,6	6,8
J	175,1	4,4	278,3	8,1	281,1	8,2
K	279,4	8,2	549,0	14,5	68,3	-3,0
L	200,5	5,4	225,1	6,4	168,8	4,1
M,N	326,9	9,5	549,6	14,5	147,2	3,0
O, P, Q,	153,7	3,3	151,3	3,2	196,7	5,3
R, S, T,U	226,9	6,5	198,7	5,4	225,4	6,4

Izvor: DZS; Izračun: KZ

Napomena: Područja djelatnosti prema NKD 2007': A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; B – Rudarstvo i vađenje; C – Preradička industrija; D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija; E – Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša; F – Građevinarstvo; G – Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala; H – Prijevoz i skladištenje; I – Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane; J – Informacije i komunikacije; K – Financijska djelatnost i djelatnost osiguranja; L – Poslovanje nekretninama; M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti; N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti; O – Javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje; P – Obrazovanje; Q – Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrb; R – Umjetnost, zabava i rekreacija; S – Ostale uslužne djelatnosti; T - Djelatnost kućanstava kao poslodavaca, djelatnost kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe

4. INDEKS SPECIJALIZACIJE GOSPODARSTVA

Indeks specijalizacije³ predstavlja udjel bruto dodane vrijednosti (BDV) po djelatnostima u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti područnog gospodarstva, u ovoj analizi konkretno Grada Zagreba i Zagrebačke županije (gospodarsko područje Komore Zagreb), uz usporedbu s istom strukturu na državnoj razini, čime su pobliže određena osnovna obilježja njihovih gospodarstava. Sukladno temeljnim postavkama indeksa specijalizacije, ako je pokazatelj za pojedinu djelatnost iznad 1, to znači da je županija/regija specijalizirana u toj djelatnosti, a što je pokazatelj veći, specijalizacija je izraženija. U nastavku je dat izračun indeksa specijalizacije za Grad Zagreb i Zagrebačku županiju u 2000. i 2013. godini, uz osvrt na promjene koje su se dogodile tijekom tog razdoblja.

4.1. Indeks specijalizacije gospodarstva Grada Zagreba

Prema podacima predočenim kroz tabelarni prikaz, Grad Zagreb je u odnosu na ostatak Hrvatske posebice kroz razdoblje 2000./2013. ojačao utjecaj specijalizacije u djelatnosti informacija i komunikacija, te stručnim, znanstvenim, tehničkim i administrativnim djelatnostima, kao i u finansijskim djelatnostima, ali i ostalim klasičnim uslužnim i djelatnostima. Izrazito nisko je specijaliziran u djelatnostima primarnog sektora (poljoprivreda, lov, šumarstvo, ribarstvo). U usporedbi 2013. s 2000. godinom posebice je pala razina specijalizacije Grada Zagreba u industriji, i to s indeksa 1,07 u 2000., na 0,70 u 2013. godini, a u prerađivačkoj industriji s 1,09 na 0,73.

Djelatnosti NKD 2007'	2000.			2013.			Promjena specijalizacije Grada Zagreba 2013./2000.
	Republika Hrvatska % BDV	Grad Zagreb % BDV	Specijalizacija Grada Zagreba	Republika Hrvatska % BDV	Grad Zagreb % BDV	Specijalizacija Grada Zagreba	
A	6,4	0,3	0,05	4,4	0,2	0,05	0,00
B, C, D, E	24,4	26,0	1,07	21,2	14,9	0,70	-0,37
od toga C	17,8	19,4	1,09	14,1	10,3	0,73	-0,36
F	5,0	4,1	0,82	5,4	3,2	0,59	-0,23

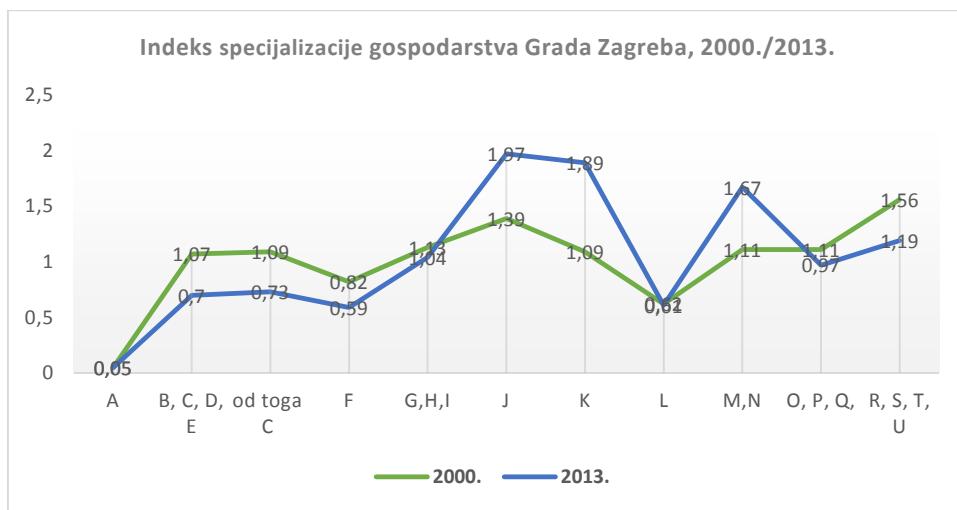
³ Indeks specijalizacije gospodarske strukture mjeri udio neke djelatnosti u ukupnom gospodarstvu neke županije (NUTS 2 regije) u usporedbi s nacionalnim prosjekom. Gdje je: Izi = indeks specijalizacije; Zi= bruto domaći proizvod (BDP) pojedine regije u promatranoj djelatnosti; Zt= bruto domaći proizvod (BDP) u gospodarstvu regije; Hi= BDP u promatranoj djelatnosti RH; Ht= BDP Hrvatske. Interpretacija: Iz>1 regija je razmjerno specijalizirana u promatranoj djelatnosti u odnosu na nacionalni prosjek. Ukazuje na veću ili manju zastupljenost pojedinih djelatnosti u ukupnom gospodarstvu regije, u usporedbi s nacionalnim prosjekom. (Izvor: Regionalna politika i regionalne nejednakosti u Hrvatskoj; autor: prof. dr. sc. Vladimir Čavrak).

G,H,I	20,0	22,6	1,13	21,0	21,7	1,04	-0,09
J	4,8	6,7	1,39	4,5	8,9	1,97	0,58
K	4,4	4,8	1,09	6,6	12,5	1,89	0,80
L	9,6	5,9	0,62	10,4	6,3	0,61	-0,01
M,N	4,6	5,1	1,11	8,1	13,5	1,67	0,56
O, P, Q,	18,5	20,6	1,11	15,3	14,9	0,97	-0,14
R, S, T, U	2,5	3,9	1,56	3,1	3,7	1,19	-0,37

Indeks specijalizacije gospodarstva GZ u odnosu na RH

Izvor: DZS; Izračun KZ

Područja djelatnosti prema NKD 2007: A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; B – Rudarstvo i vađenje; C – Prerađivačka industrija; D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija; E – Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša; F – Građevinarstvo; G – Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala; H – Prijevoz i skladištenje; I – Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane; J – Informacijske i komunikacijske djelatnosti; K – Finansijska djelatnost i djelatnost osiguranja; L – Poslovanje nekretninama; M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti; N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti; O – Javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje; P – Obrazovanje; Q – Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi; R – Umjetnost, zabava i rekreacija; S – Ostale uslužne djelatnosti; T – Djelatnost kućanstava kao poslodavaca, djelatnost kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe

4.2. Indeks specijalizacije gospodarstva Zagrebačke županije

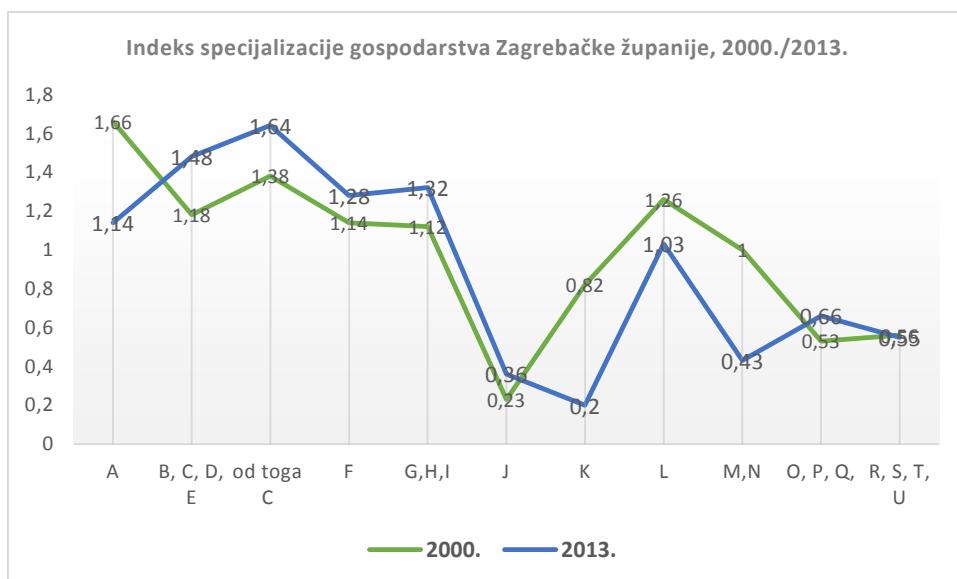
Područno gospodarstvo Zagrebačke županije najveću razinu specijalizacije u odnosu na Hrvatsku ostvaruje u industriji (indeks 1,48), te prerađivačkoj industriji (1,64), a prilično visoko je specijalizirano i u klasičnim tercijarnim djelatnostima (1,32) i u poljoprivredi (1,14), iako je 2013., u odnosu na 2000. godinu, specijalizacija u toj djelatnosti pala (-0,52). Izrazito niska specijalizacija gospodarstva Županije kao cjeline je u finansijskim djelatnostima (0,20) te stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (0,43).

Indeks specijalizacije gospodarstva ZŽ u odnosu na RH

Djelatnosti NKD 2007'	2000.			2013.			Promjena specijalizacije Zagrebačke županije 2013./2000.
	Republika Hrvatska % BDV	Zagrebačka županija % BDV	Specijalizacija Zagrebačke županije	Republika Hrvatska % BDV	Zagrebačka županija % BDV	Specijalizacija Zagrebačke županije	
A	6,4	10,6	1,66	4,4	5,0	1,14	-0,52
B, C, D, E	24,4	28,7	1,18	21,2	31,3	1,48	0,30
od toga C	17,8	24,5	1,38	14,1	23,1	1,64	0,26
F	5,0	5,7	1,14	5,4	6,9	1,28	0,14
G,H,I	20,0	22,3	1,12	21,0	27,7	1,32	0,20
J	4,8	1,1	0,23	4,5	1,6	0,36	0,13
K	4,4	3,6	0,82	6,6	1,3	0,20	-0,62
L	9,6	12,1	1,26	10,4	10,7	1,03	-0,23
M,N	4,6	4,6	1,00	8,1	3,5	0,43	-0,57
O, P, Q,	18,5	9,8	0,53	15,3	10,1	0,66	0,13
R, S, T,U	2,5	1,4	0,56	3,1	1,7	0,55	-0,01

Izvor: DZS; Izračun KZ

Područja djelatnosti prema NKD 2007': A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; B – Rudarstvo i vađenje; C – Prerađivačka industrija; D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom; E – Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša; F – Građevinarstvo; G – Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala; H – Prijevoz i skladištenje; I – Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane; J – Informacije i komunikacije; K – Finansijska djelatnost i djelatnost osiguranja; L – Poslovanje nekretninama; M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti; N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti; O – Javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje; P – Obrazovanje; Q – Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi; R – Umjetnost, zabava i rekreacija; S – Ostale uslužne djelatnosti; T - Djelatnost kućanstava kao poslodavaca, djelatnost kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe

5. ZAPOSLENOST I PROIZVODNOST RADA

U razdoblju od 2000. do 2014. godine udjel gospodarskog područja Komore Zagreb u ukupnom broju zaposlenih u Hrvatskoj porastao je za pet postotnih bodova, s 29,6% u 2000. do 34,6% u 2014. Na razini Hrvatske, udjel Grada Zagreba u ukupnom broju zaposlenih 2000. godine bio je 25,2%, a 2014. 29,2%. Istodobno udjel Zagrebačke županije u segmentu broja zaposlenih s 4,4% u 2000., porastao je na 5,4% u 2014. godini. Broj zaposlenih u Gradu Zagrebu porastao je kroz 14 godina za ukupno 16,7% odnosno po prosječnoj godišnjoj stopi od 1,12%. U Zagrebačkoj županiji, pak, broj zaposlenih povećan je za 24,2% odnosno po prosječnoj stopi od 1,54%.

Promatra li se razdoblje gospodarskoga rasta od 2000. do 2008. godine broj zaposlenih u Gradu Zagrebu rastao je po prosječnoj godišnjoj stopi od 3,13% (indeks 2008./2000.=128,2), a u Zagrebačkoj županiji po prosječnoj godišnjoj stopi od 4,57% (indeks 2008./2000.= 143,1). Na razini Hrvatske indeks rasta zaposlenosti 2008./2000. iznosio je 155,7 (prosječna stopa rasta 5,63%). U razdoblju, pak, od 2009. do 2014. godine, a to je petogodišnje razdoblje ekonomске krize i recesije, broj zaposlenih u Gradu Zagrebu bilježi pad po prosječnoj godišnjoj stopi od -1,33% (indeks 2014./2009. = 90,5), dok je u Zagrebačkoj županiji pad zaposlenih u tom razdoblju po prosječnoj stopi od -1,76% (indeks 2014./2009. = 87,1). Na razini Hrvatske broj zaposlenih kroz to razdoblje bilježi pad po prosječnoj stopi od -1,90 (indeks 2014./2009.= 86,8). U brojkama, u Hrvatskoj je 2014. godine u odnosu na 2009. bilo 199.359 zaposlenih manje; u Gradu Zagreb broj zaposlenih manji je za 35.296, a u Zagrebačkoj županiji za njih 10.572.

Od ukupnog broja zaposlenih u Gradu Zagrebu, najviše zaposlenih je u pravnim osobama, s dosegnutim udjelom 2014. godine od 91,7%; u Zagrebačkoj županiji taj udjel bio je 82,3%, a na razini Hrvatske 84,5%. Prema izvješću DZS-a o kretanju zaposlenosti na županijskoj razini, dostupnim sa stanjem na dan 31. ožujka 2014., u pravnim osobama u Hrvatskoj zaposleno je bilo 1.109.461 osoba; na području Grada Zagreba u pravnim osobama bilo je ukupno 351.919 zaposlenih, a na području Zagrebačke županije njih 58.648, što znači da je kod pravnih osoba na području Komore Zagreb zaposlenih bilo 410.567 osoba. U ukupnom broju zaposlenih kod pravnih osoba u Hrvatskoj, udjel Grada Zagreba je 31,7%, a Zagrebačke županije 5,3%, iz čega proizlazi da na područje Komore Zagreb otpada 37,0% od ukupnog broja zaposlenih kod pravnih osoba u Hrvatskoj.

U nastavku analize dat je tabelarni prikaz kretanja ukupne zaposlenosti na razini Hrvatske te na gospodarskom području Komore Zagreb (Grad Zagreb i Zagrebačka županija) u razdoblju od 2000. do 2014. godine, uz istodobno iskazanu proizvodnost rada odnosno BDP po zaposlenom kroz to razdoblje.

Godina	<i>Kretanje zaposlenosti i proizvodnosti rada (tekuće cijene)</i>					
	Republika Hrvatska	Grad Zagreb	Zagrebačka županija			
Zaposleni, broj	Proizvodnost rada, u kn	Zaposleni, broj	Proizvodnost rada, u kn	Zaposleni, broj	Proizvodnost rada, u kn	
2000.	1.307.748	137.825	328.911	161.031	57.413	173.793
2001.	1.310.793	148.209	330.022	178.085	57.701	168.420
2002.	1.326.780	159.468	333.362	189.434	59.403	199.956
2003.	1.338.829	173.572	348.957	203.249	62.695	202.058
2004.	1.377.309	254.753	369.569	210.497	70.436	196.987
2005.	1.384.154	195.203	371.525	231.532	72.999	212.414
2006.	1.406.734	209.305	388.581	242.243	76.904	207.506
2007.	1.461.135	220.589	406.711	250.787	79.231	237.660
2008.	1.511.381	230.045	421.585	261.020	82.152	236.854
2009.	1.512.445	218.828	424.263	249.763	81.856	233.874
2010.	1.412.245	232.283	408.864	269.963	76.731	233.439
2011.	1.379.080	241.166	397.365	279.755	73.844	252.803
2012.	1.363.405	242.376	398.890	276.567	73.066	255.276
2013.	1.340.173	245.917	390.469	279.756	72.253	259.920
2014.	1.313.086	250.122	383.967	283.126	71.284	262.626
Indeks 2014./2000.	100,4	181,5	116,7	175,8	124,2	151,1

Izvor: DZS; Izračun KZ

Napomena: Broj zaposlenih je sa stanjem 31. ožujka prema NKD-u; Izračun proizvodnosti rada za GZ i ZŽ u 2014. temelji se na njihovim udjelima u BDP-u RH iz 2013. godine koji su iznosili 33,1% i 5,7%.

Od ukupnog broja zaposlenih u Gradu Zagrebu 2014. godine, njih 72,2% radilo je u gospodarskim djelatnostima, a 27,8% u izvan gospodarskim djelatnostima, u kojima je unatrag 14 godina prisutan rast zaposlenih. U Zagrebačkoj županiji 80,5% zaposlenih radilo je u gospodarskim, a 19,5% u izvan gospodarskim djelatnostima. Od ukupno 277.036 zaposlenih u gospodarskim djelatnostima Grada Zagreba u 2014. godini, u sektoru prerađivačke industrije radilo je njih 43.393 ili 15,7%, dok je u trgovini zaposleno bilo 71.338 osoba ili 25,8%. U Zagrebačkoj županiji, pak, od ukupno 57.369 zaposlenih u gospodarskim djelatnostima, njih 18.154 ili 31,6% radilo je u prerađivačkoj industriji, a 24,3% u trgovini.

U nastavku analize dat je tabelarni prikaz odnosa broja zaposlenih i proizvodnosti rada u razdoblju 2000./2008. prema djelatnostima NKD 2002' te u razdoblju 2009./2013. prema djelatnostima NKD 2007'. Godina 2013. uzeta je kao usporedna s obzirom da se na nju odnose dostupni podaci o ostvarenju BDP-a na regionalnoj NUTS2 razini i na razini hrvatskih županija.

Odnos zaposlenih i proizvodnosti rada na području Grada Zagreba, 2000.-2008. prema djelatnostima

Djelatnosti NKD 2002'	Broj zaposlenih			Proizvodnost rada, u kunama (tekuće cijene)		
	2000.	2008.	Indeks 2008./2000.	2000.	2008.	Indeks 2008./2000.
A, B	3.258	1.754	53,8	26.649	82.968	311,3
C, D, E	73.785	70.381	95,4	135.610	223.001	164,4
F	25.856	35.235	136,3	65.981	156.066	236,5
G	60.974	84.970	139,4	110.570	179.018	161,9
H	13.443	15.607	116,1	73.495	106.491	145,0
I	26.642	28.780	108,0	139.592	275.747	197,5
J, K	39.842	70.827	177,8	210.783	389.865	185,0
L,M,N,O,P	83.005	113.263	136,4	128.554	153.656	119,5

Izvor: DZS; Izračun KZ

Odnos zaposlenih i proizvodnosti rada na području Zagrebačke županije, 2000.-2008. prema djelatnostima

Djelatnosti NKD 2002'	Broj zaposlenih			Proizvodnost rada, u kunama (tekuće cijene)		
	2000.	2008.	Indeks 2008./2000.	2000.	2008.	Indeks 2008./2000.
A, B	1.715	1.636	95,3	678.134	626.528	92,4
C, D, E	19.718	22.933	116,3	122.274	184.538	150,9
F	5.649	11.270	199,5	84.794	159.361	187,9
G	11.201	18.286	163,3	108.115	154.544	142,9
H	2.478	3.115	125,7	63.761	125.200	196,3
I	3.878	5.386	138,9	158.071	304.420	192,6
J, K	3.484	5.037	144,6	388.634	529.283	136,2
L,M,N,O,P,Q	9.283	14.489	156,1	99.106	124.646	125,8

Izvor: DZS; Izračun KZ

Napomena: Područja djelatnosti prema NKD 2002': AB – Poljoprivreda, lov, šumarstvo; C – Rudarstvo i vađenja; D – Prerađivačka industrija; E – Opskrba električnom energijom, plinom i vodom; F – Građevinarstvo; G – Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo; H – Hoteli i restorani; I – Prijevoz, skladištenje i veze; J – Finansijsko posredovanje; K – Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge; L – Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje; M – Obrazovanje; N – Zdravstvena zaštita i socijalna skrb; O – Ostale društvene, socijalne i osobne djelatnosti; P – Djelatnost kućanstava kao poslodavaca, djelatnost kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe.

Odnos zaposlenih i proizvodnosti rada na području Grada Zagreba, 2009.-2013. prema djelatnostima

Djelatnosti NKD 2007'	Broj zaposlenih			Proizvodnost rada, u kunama (tekuće cijene)		
	2009.	2013.	Indeks 2013./2009	2009.	2013.	Indeks 2013./2009.
A	1.727	1.206	69,8	133.178	168.325	126,4
B, C, D, E	65.189	53.014	81,3	220.068	258.649	117,5
Od toga C	54.355	44.403	81,7	205.114	213.274	104,0
F	35.823	23.878	66,7	122.910	124.885	101,6
G, H, I	118.188	105.751	89,5	152.579	189.199	124,0
J	21.762	21.346	98,0	359.020	384.896	107,2
K	19.376	20.340	104,9	566.474	566.765	100,1
L	2.992	3.996	133,6	1.672.125	1.455.205	87,0
M, N	48.701	48.447	99,5	267.346	257.291	96,2
O, P, Q,	89.043	91.726	103,0	160.596	149.609	93,1
R, S, T	21.465	20.193	94,1	155.136	169.712	109,4

Izvor: DZS; Izračun: KZ

Odnos zaposlenih i proizvodnosti rada na području Zagrebačke županije, 2009.-2013. prema djelatnostima

Djelatnosti NKD 2007'	Broj zaposlenih			Proizvodnost rada, u kunama (tekuće cijene)		
	2009.	2013.	Indeks 2013./2009.	2009.	2013.	Indeks 2013./2009.
A	1.583	1.468	92,7	655.085	544.278	83,1
B, C, D, E	22.335	20.716	92,8	199.552	239.380	119,9
Od toga C	18.303	17.310	94,6	175.709	211.554	120,4
F	11.691	6.998	59,9	171.927	156.759	91,2
G, H, I	25.308	22.650	93,5	163.348	193.951	118,7
J	775	942	89,5	428.387	268.577	62,7
K	782	633	85,1	346.547	426.540	134,3
L	171	132	77,2	931.579	1.282.576	137,7
M, N	4.074	3.446	84,6	190.722	162.798	85,3
O, P, Q,	12.610	13.127	104,1	129.580	122.115	94,2
R, S, T	2.508	2.125	84,7	110.447	125.177	113,4

Izvor: DZS; Izračun: KZ

Napomena: Područja djelatnosti prema NKD 2007': A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; B – Rudarstvo i vađenje; C – Prerađivačka industrija; D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija; E – Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša; F – Građevinarstvo; G – Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala; H – Prijevoz i skladištenje; I – Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane; J – Informacije i komunikacije; K – Financijska djelatnost i djelatnost osiguranja; L – Poslovanje nekretninama; M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti; N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti; O – Javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje; P – Obrazovanje; Q – Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi; R – Umjetnost, zabava i rekreacija; S – Ostale uslužne djelatnosti; T - Djelatnost kućanstava kao poslodavaca, djelatnost kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe.

Najviše zaposlenih na gospodarskom području Komore Zagreb u razdoblju 2009./2013. godina bilo je u klasičnim uslužnim djelatnostima (trgovina, prijevoz i skladištenje, pružanje smještaja i usluživanje hrane), uz dosegnutu brojku od 128.401 zaposlenih u 2013. BDP po zaposlenom u tim djelatnostima iznosio je oko 190 tisuća kuna. U industrijskim djelatnostima zaposleno je 2013. bilo ukupno 65.119 osoba, a BDP po zaposlenom bio je između 230 tisuća u Zagrebačkoj županiji i 258 tisuća u Gradu Zagrebu. Najveći BDP po zaposlenom ostvaren je u djelatnosti poslovanja nekretninama, kako na području Grada Zagreba, tako i Zagrebačke županije, uz obuhvat ukupno 4.128 zaposlenih.

6. RADNA SNAGA NA GOSPODARSKOM PODRUČJU KOMORE ZAGREB

U ukupnom stanovništvu Grada Zagreba radno sposobnih stanovnika (15-64) 2000. godine bilo je 536.113, a 2014. 536.707. U Zagrebačkoj županiji tzv. radni kontingenat u ukupnom stanovništvu s 208.760 osoba u 2000. godini, povećan je na 214.647 osoba u 2014. U nastavku analize predviđeni su komparativni pokazatelji kretanja na tržištu rada Grada Zagreba i Zagrebačke županije u razdoblju 2000./2008. godina, odnosno razdoblju prije gospodarske krize obilježenom gospodarskim rastom te

potom u razdoblju od 2009. do 2014. godine, uz predočene stope aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti na razini tih županija koje čine i gospodarsko područje Komore Zagreb.

Kretanja na tržištu rada⁴ Grada Zagreba i Zagrebačke županije, 2000.- 2008.

Pozicija	Grad Zagreb		Zagrebačka županija	
	2000.	2008.	2000.	2008.
Radno sposobno stanovništvo (15-64), broj	536.113	534.059	208.760	223.721
Aktivno stanovništvo (zaposleni i nezaposleni), broj	371.486	449.393	74.278	92.336
Zaposleni, broj	328.911	421.585	57.413	82.152
Nezaposleni, broj	43.243	27.808	16.865	10.184
Stopa aktivnosti,%	69,3	84,1	35,6	41,2
Stopa zaposlenosti,%	61,4	78,9	27,5	36,7
Stopa nezaposlenosti, %	11,6	6,2	22,7	11,0

Izvor: DZS; Obrada i izračun KZ

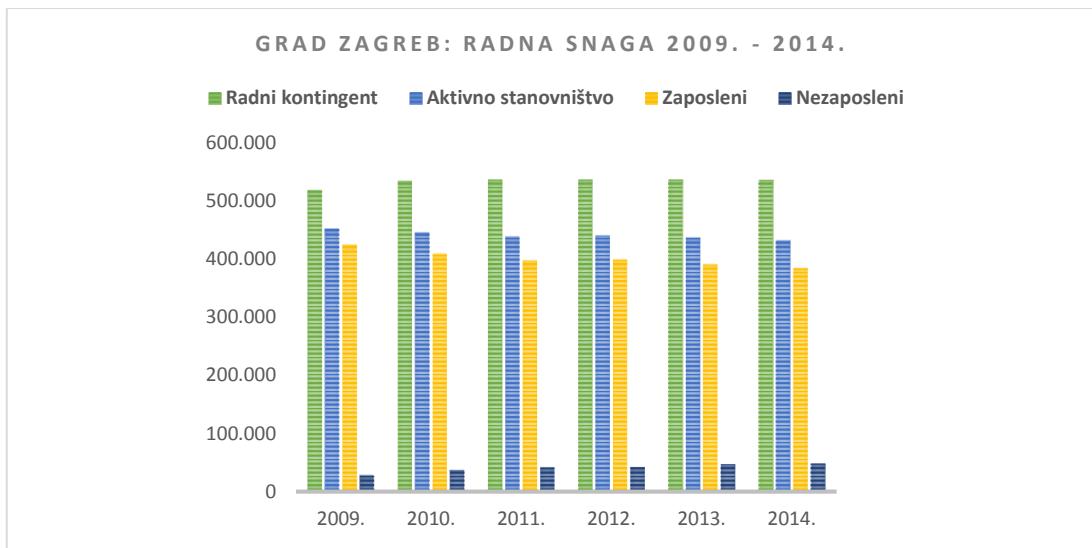
Napomena: Broj zaposlenih i nezaposlenih je sa stanjem 31. ožujka; procjena stanovništva je sa stanjem sredinom godine.

U razdoblju od 2009. do 2014. godine, a to je razdoblje ekonomske krize i recesije, s čime su se suočila i područna gospodarstva Grada Zagreba i Zagrebačke županije, došlo je i do negativnih promjena na tržištu rada, obilježenih padom zaposlenosti i rastom nezaposlenosti, što je u nastavku ove analize predočeno kroz tabelarni prikaz.

Grad Zagreb: Radna snaga, 2009. – 2014.						
Pozicija	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Radno sposobno stanovništvo (15-64), broj	519.118	535.147	537.188	537.159	537.286	536.707
Aktivno stanovništvo (zaposleni i nezaposleni), broj	452.776	446.163	438.733	440.759	437.524	432.210
Zaposleni, broj	424.263	408.864	397.365	398.890	390.469	383.967
Nezaposleni, broj	28.513	37.299	41.368	41.869	47.055	48.243
Stopa aktivnosti,%	87,2	83,4	81,6	82,0	81,4	80,5
Stopa zaposlenosti,%	81,7	76,4	74,0	74,3	72,7	71,5
Stopa nezaposlenosti, %	6,3	8,4	9,4	9,5	10,8	11,1

Izvor: DZS; Obrada i izračun KZ; Napomena: Broj zaposlenih i nezaposlenih je sa stanjem 31. ožujka; procjena stanovništva je sa stanjem sredinom godine.

⁴ Stopa zaposlenosti= postotni udjel zaposlenih u radno sposobnom stanovništvu; Stopa aktivnosti= postotni udjel aktivnog stanovništva (radne snage) u radno sposobnom stanovništvu; Stopa nezaposlenosti= postotni udjel nezaposlenih u aktivnom stanovništvu (radna snaga). Radno sposobno stanovništvo= osobe od 15 do 64 godina starosti; Aktivno stanovništvo= zaposleni i nezaposleni.

Zagrebačka županija: Radna snaga, 2009. – 2014.						
Pozicija	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Radno sposobno stanovništvo (15-64), broj	224.295	224.688	215.411	215.785	215.813	214.647
Aktivno stanovništvo (zaposleni i nezaposleni), broj	93.096	92.273	90.682	90.312	92.562	91.803
Zaposleni, broj	81.856	76.731	73.844	73.066	72.253	71.284
Nezaposleni, broj	11.240	15.542	16.838	17.246	20.309	20.519
Stopa aktivnosti,%	41,5	41,1	42,1	41,9	42,9	42,8
Stopa zaposlenosti,%	36,5	34,2	34,3	33,9	33,5	33,2
Stopa nezaposlenosti, %	12,1	16,8	18,6	19,1	21,9	22,3

Izvor: DZS; Obrada i izračun KZ; Napomena: Broj zaposlenih i nezaposlenih je sa stanjem 31. ožujka; procjena stanovništva je sa stanjem sredinom godine.

